

Advies aan B&W gemeente De Marne

B&W d.d. - 8 NOV. 2016

Agendapunt: 1A

Registratienummer:

B&W-16-0224

Onderwerp:

Verbetering doorvaarbaarheid Westgat

Voorstel:

Aan de gemeenteraad voor te stellen om de uitvoering van de pilot 'Verbetering doorvaarbaarheid Westgat' te ondersteunen. Hiervoor een budget beschikbaar te stellen van € 315.000,-. Dekking te laten plaatsvinden ten laste van de Algemene Reserve. Niet gebruikte middelen uit dit budget over te hevelen naar 2017.

Besluit:

Conform

Burgemeester

Wethouder Berghuis

Wethouder De Visser

Wethouder Van Gelder

Secretaris

AKKOORD BESPREKEN

A-lijst of B-lijst B&W

A:

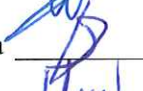

B:

Voorlopig classificatienummer
archief:

Relatie met eerdere registratienummers:

Datum advies: 02-11-2016

Steller advies: T. Klompmaker

	PARAAF	DATUM
Afdelingshoofd		
A.P. Scherstra		3 nov. '16
Gemeentesecretaris		
J.C.H.G.M. Bottema		3/11/2016
Portefeuillehouder		
M.A. de Visser		7/11/16

Gezien/akkoord: Financiën

Gezien/akkoord: Communicatie

Gezien/akkoord: P&O

Gezien/akkoord: Juridische Zaken

Gezien/akkoord: Concern-controller

Gezien/akkoord: Inkoop

Mede-advisering: n.v.t.

Mede-advisering: n.v.t.

Mede-advisering: n.v.t.

Behandeling in raad (voorstel bijvoegen): Ja ☒ Nee ☐

Datum raadsvergadering: 22-11-2016

Akkoord raad: Ja ☐ Nee ☐

Begrotingswijziging: Ja ☒ Nee ☐

Naar de OR / GO: Ja ☐ Nee ☒

Datum vergadering:

Akkoord OR / GO: Ja ☐ Nee ☐

Persbericht naar pers (bijvoegen): Ja ☐ Nee ☒

Persbericht op website (bijvoegen): Ja ☐ Nee ☒

Op openbare besluitenlijst: Ja ☒ Nee ☐

Info aan dorpsvereniging: Ja ☐ Nee ☒

Ter goedkeuring aan G.S.: Ja ☐ Nee ☒

Toelichting op voorstel: zie volgbld

1. Onderwerp

a. inleiding / samenvatting

Vanaf september 2013 zijn de vissers, de EHL en de gemeente in overleg met Rijkswaterstaat over de diepgang in het Westgat. Doordat het Westgat dichtslibt neemt de diepgang af. De afnemende diepte belemmert de veilige doorgang van schepen vanaf de Noordzee naar de haven van Lauwersoog (en andersom) en daarmee de bereikbaarheid van de haven van Lauwersoog.

Aanvankelijk werd aangenomen dat het om een tijdelijke verontdieping ging en dat er onder invloed van de natuurlijke stroming vanzelf een nieuwe (vaar)geul zou ontstaan. Vanaf 2013 heeft Rijkswaterstaat de diepte van de vaargeul intensief gemonitord. Enerzijds om de betonningen steeds op de best mogelijke vaarroute af te stemmen en anderzijds om te voorspellen of en waar een nieuwe (vaar)geul zou ontstaan.

Begin 2015 hebben de betrokken partijen vastgesteld dat er nog steeds geen zicht was op een natuurlijke oplossing en dat er maatregelen moeten worden getroffen om de vaargeul op de streefdiepte te krijgen en te houden. Vanaf dat moment zijn de EHL, de gemeente, de provincie en Rijkswaterstaat met elkaar in overleg getreden over de voorbereiding van die maatregelen.

In overleg tussen de partijen is besloten om de haalbaarheid van een pilot 'Verbetering doorvaarbaarheid Westgat' te verkennen. Voor deze aanpak is gekozen omdat het Westgat formeel geen vaargeul is. De procedures om het Westgat formeel aan te wijzen als vaargeul kunnen jaren in beslag nemen. Verwacht werd dat een pilot sneller tot een (eerste) resultaat zou leiden. Bovendien kunnen in een pilot gegevens worden verzameld die van belang zijn voor een structurele aanpak van de problematiek.

Rijkswaterstaat is verantwoordelijk voor het op diepte houden van vaargeulen in de Waddenzee. In overleg met Rijkswaterstaat is daarom een MKBA (maatschappelijke kosten-baten-analyse), een monitoringsplan en een kostenraming opgesteld. Op basis van de uitkomsten van deze producten is beoordeeld of de pilot haalbaar is.

De belangrijkste conclusies uit de voormelde onderzoeken zijn:

- De nationale baten van een goede toegankelijkheid van de haven van Lauwersoog zijn € 381.000;
- Daarnaast zijn er belangrijke regionale effecten;
- De kosten van baggeren en monitoring worden gecijferd op € 1.417.000;
- De terugverdientijd van de pilot is 3,3;
- De effectiviteit van de maatregel is erg onzeker.

Op dit punt in het proces zijn Rijkswaterstaat en de regionale partijen tot verschillende conclusies gekomen. Rijkswaterstaat stelt op basis van een 'expert judgement' dat de pilot niet effectief is, omdat het risico dat de geul snel weer dichtslibt te groot is. De minister van Infrastructuur en Milieu heeft deze conclusie overgenomen in haar antwoord op kamervragen van de VVD over dit onderwerp.

De EHL, de gemeente en de provincie concluderen dat de pilot juist wel uitgevoerd moet worden. De conclusie van de MKBA is immers: "De combinatie van een overzichtelijke terugverdientijd en de belangrijke regionale functie van de haven, geeft een sterke argumentatie om de vaargeul te verdiepen (middels een pilot)." Adviesbureau Deltaris concludeert in het rapport 'Prognose baggerinspanning op korte en lange termijn in het Westgat' bovendien dat er grote onzekerheid is over de snelheid waarmee het Westgat na de ingreep weer dichtslibt. De pilot is naar het oordeel van de regionale partijen juist nodig om inzicht te krijgen in de dynamiek van het Westgat.

Nu Rijkswaterstaat en de minister geen prioriteit geven aan de pilot en de regionale partners de pilot – gelet op het regionale belang – toch willen uitvoeren, wordt een voorstel aan de minister voorbereid waarin de regio zelf verantwoordelijkheid neemt. Dit voorstel houdt kortweg in dat:

- de provincie Groningen de voorbereidingskosten voor haar rekening neemt;
- de regio de kosten van het baggeren voor haar rekening neemt;
- de EHL de baggerwerkzaamheden uitvoert;
- Rijkswaterstaat de benodigde toestemmingen en vergunning afgeeft;
- Rijkswaterstaat het door haar gewenste monitoringsprogramma voor haar rekening neemt.

Middels dit voorstel wordt de dekking van de baggerkosten door de gemeente De Marne gegarandeerd.

b. eerdere besluitvorming

Uw college en de gemeenteraad zijn op verschillende momenten geïnformeerd over de ontwikkelingen rond het Westgat, dit heeft tot heden echter niet tot formele besluitvorming geleid.

c. overwegingen

De kosten van het baggeren worden door de EHL geraamd op € 315.000. Door het beschikbaar stellen van het budget kan de gemeente De Marne de dekking van de baggerkosten tot het maximum van dit bedrag garanderen.

De gemeente De Marne treedt in overleg met haar medeaandeelhouders in de EHL – de gemeente Dongeradeel en de Visafslag Lauwersoog BV – over de verdeling van deze kosten. Door garant te staan voor het volledige bedrag kan op korte termijn een voorstel worden gedaan aan de minister en hoeft het overleg tussen de aandeelhouders niet afgewacht te worden.

Indien en nadat overeenstemming wordt bereikt over de verdeling van de kosten tussen de aandeelhouders, vloeit het deel van de kosten dat door de partners wordt gedekt terug naar de Algemene Reserve.

Door garant te staan voor de kosten van het baggeren kan de gemeente De Marne het proces een belangrijke impuls geven, maar de snelle uitvoering van de pilot is daarmee nog niet verzekerd. In de eerste plaats is de medewerking van de minister en Rijkswaterstaat vereist en vervolgens moeten nog de vereiste (vergunning)procedures worden doorlopen voordat tot uitvoering kan worden overgegaan.

f. voorstel

Aan de gemeenteraad van De Marne voor te stellen om:

Uitvoering van de pilot ‘Verbetering doorvaarbaarheid Westgat’ te ondersteunen. Hiervoor een budget beschikbaar te stellen van € 315.000,-. Dekking te laten plaatsvinden ten laste van de Algemene Reserve. Niet gebruikte middelen uit dit budget over te hevelen naar 2017.

2. effecten van het voorstel

a. financieel

Er wordt een budget beschikbaar gesteld van € 315.000,-. Dekking kan plaatsvinden ten laste van de Algemene Reserve. De kans is reeel dat uitvoering van de pilot plaats zal vinden in 2017. Het is daarom verstandig om op voorhand ook te besluiten tot overheveling van het (retant) budget naar 2017.

Indien en nadat overeenstemming wordt bereikt over de verdeling van de kosten tussen de aandeelhouders, vloeit het deel van de kosten dat door de partners wordt gedekt terug naar de Algemene Reserve.

b. juridisch

Aan het treffen van de voorziening op zich zijn geen juridische consequenties verbonden, aan de wijze waarop de middelen ter beschikking van de EHL worden gesteld naar alle waarschijnlijkheid wel. De vorm waarin dit geschied wordt nader uitgewerkt en uw college en de gemeenteraad worden daarover nader geïnformeerd.

c. rechtmatigheid

De vorm waarin de middelen ter beschikking van de EHL worden gesteld moet vanzelfsprekend rechtmatig zijn, uw college en de gemeenteraad worden hierover – zoals voormeld – nader geïnformeerd.

d. inkoop

Niet van toepassing.

e. P&O

Niet van toepassing.

f. communicatie

Als dit voorstel in de openbaarheid wordt gebracht, wordt de media daarover middels een persbericht geïnformeerd. Dat persbericht wordt afzonderlijk en informeel met uw college afgestemd.

g. ondernemingsraad (OR) / georganiseerd overleg (GO)

Niet van toepassing.

3. overleg met portefeuillehouder

Dit voorstel is tot stand gekomen in overleg met de verantwoordelijke portefeuillehouder, wethouder mw. M.A. de Visser.

4. mede-advisering door

De afdeling financiën heeft geadviseerd over de dekking en de correcte formulering van de besluittekst.

5. vervolg

Indien de gemeenteraad instemt met het voorstel zullen de regionale partijen zo snel mogelijk een voorstel aan de minister van Infrastructuur en Milieu voorbereiden en verzenden. Uw college en de gemeenteraad worden op de hoogte gehouden van de voortgang en de uitkomst hiervan.

6. verantwoordelijkheid uitvoering

De provincie Groningen coördineert de voorbereiding en de verzending van het voorstel aan de minister, maar de regionale partijen zijn daarvoor gezamenlijk verantwoordelijk. Binnen de gemeente De Marne is portefeuillehouder M.A. de Visser bestuurlijk verantwoordelijk voor de pilot. Zij wordt daarbij ondersteund door de afdeling Ruimte.

7. bewaking van de voortgang

Zij die verantwoordelijk zijn voor de uitvoering bewaken de voortgang van het proces, ieder voor hun eigen aandeel daarin.

8. bijlagen

Bij dit voorstel worden de volgende bijlagen gevoegd:

- ‘Maatschappelijke kosten-batenanalyse verbetering doorvaarbaarheid Westgat’;
- ‘Voortoets Westgat’
- ‘Prognose baggerinspanning op korte en lange termijn in het Westgat’;
- ‘Monitorings- en onderzoeksplan Friesche Zeegat t.b.v. pilot studie verdieping Westgat’.

